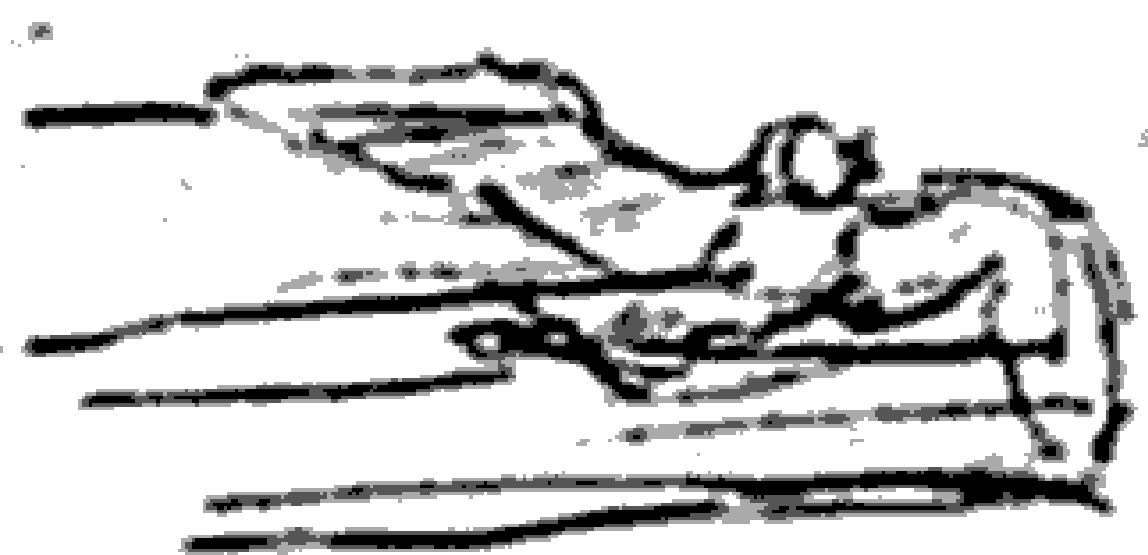
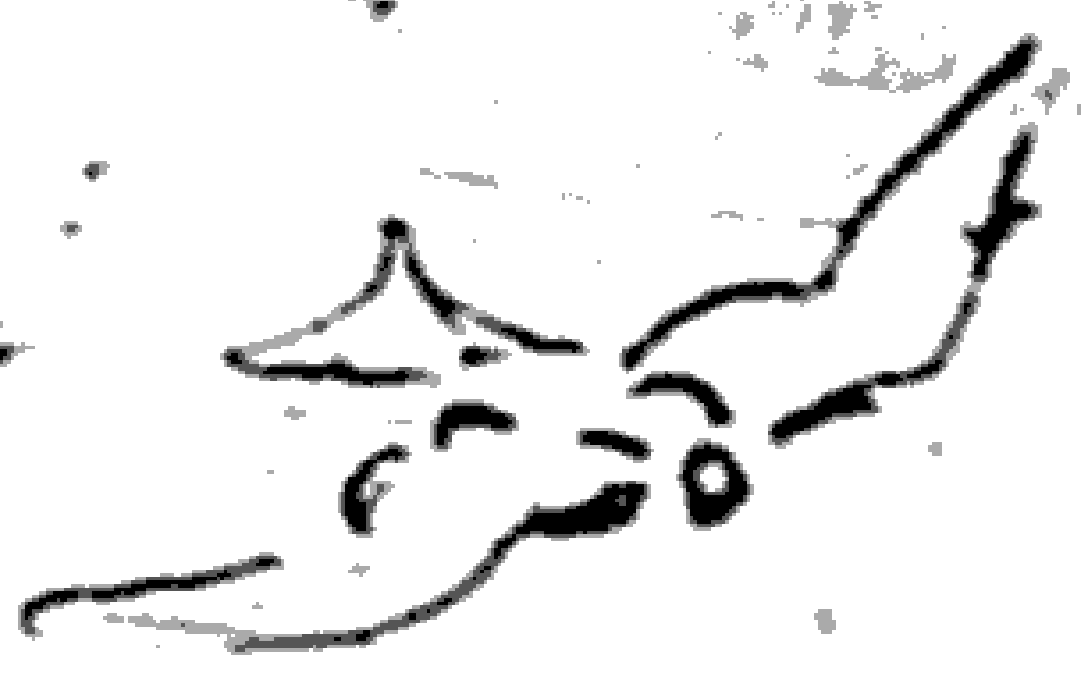

Handwritten text in a cursive script, likely a form of shorthand or a specific dialect, located on the left side of the page.

Handwritten text in a cursive script, located on the left side of the page, between the second and fourth bird drawings.

Handwritten text in a cursive script, located on the left side of the page, between the fifth and sixth bird drawings.

Handwritten text in a cursive script, located on the left side of the page, between the seventh and eighth bird drawings.

ΙΩΑΝΝΑ ΓΚΡΕΚ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΗΝ Αισθητική & Κοσμητολογία

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
MBHTA
medical arts

Η έρευνα στην Αισθητική και στην Κοσμητολογία θέτει ερωτήσεις και αναζητεί απαντήσεις με τρόπο τακτικό και συστηματικό. Οι αναζητούμενες και διατυπούμενες, μέσω της έρευνας, απαντήσεις τεκμηριώνουν το ειδικό βάρος που έχει η Αισθητική και η Κοσμητολογία στο σύστημα πρόνοιας και φροντίδας του ανθρώπινου σώματος. Η επιστήμη, η τέχνη και η τεχνική της Αισθητικής και της Κοσμητολογίας είναι ουσιαστικά ενιαίες αλλά κατανέμονται και διακρίνονται, για λόγους μεθοδολογικούς, σε ειδικές περιοχές γνώσης και καθημερινής πρακτικής. Για όλους αυτούς τους λόγους, είναι αναγκαία η υπόδειξη και χάραξη της μεθόδου, αλλά και ο εντοπισμός των «εργαλείων εργασίας» κατά τη διεξαγωγή και παρουσίαση της επιστημονικής έρευνας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΣΤΗΝ Αισθητική & Κοσμητολογία

001.433
Γ.Λ.Ρ

ΔΩΡΕΑ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. ΕΙΣ. 7769

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΗΝ Αισθητική & Κοσμητολογία

ΙΩΑΝΝΑ ΓΚΡΕΚ

*Επίκουρη Καθηγήτρια της Αισθητικής και Κοσμητολογίας,
ΤΕΙ Αθηνών*

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
 ΜΙΒΗΤΑ
medical arts
ΑΘΗΝΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ & ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ
Ιωάννα Γκρεκ

Copyright © 2006 ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ

Επιμέλεια-Παραγωγή-Κεντρική διάθεση:

ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ

Κατεχάκη & Αδριανείου 3, 115 25 Αθήνα

Τηλ. 210-67 14 371 – 210-67 14 340, FAX: 210-67 15 015

E-mail: BetaMedArts@hol.gr

www.mednet.gr/beta/beta.htm

ISBN: 960-452-013-x

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή εν όλω ή εν μέρει ή περιληπτικά, κατά παράφραση ή διασκευή, του παρόντος έργου με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλως πως, σύμφωνα με το Ν. 2121/1993 και τους λοιπούς κανόνες ημεδαπού και διεθνούς δικαίου, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

---

*Στις φοιτήτριες και φοιτητές
της Αισθητικής και Κοσμητολογίας
ανταποδίδοντας «όσα δύναιμι»*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	11
-----------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο Αισθητικός και η αποστολή του

1.1. Η ηθική, θεωρητική και πρακτική αναγκαιότητα του αισθητικού.....	17
1.2. Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας, θεωρίας και πράξης στην Αισθητική και Κοσμητολογία.....	26
1.3. Δεοντολογικές αρχές άσκησης του επαγγέλματος-λειτουργήματος του Αισθητικού	28
1.4. Πατρότητα των κειμένων – Η πνευματική ιδιοκτησία	35
1.5. Προϋποθέσεις συμμετοχής στον επιστημονικό διάλογο	39
1.5.1. Διάλεξη	40
1.5.2. Σεμινάρια	43
1.5.3. Συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας.....	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Όψεις και επιλογές της έρευνας

2.1. Στοιχεία μεθοδολογικής προσέγγισης της έρευνας.....	47
2.2. Τα άρθρα σύνταξης και η δομή τους.....	54
2.3. Οι ερευνητικές εργασίες και η δομή τους.....	57
2.3.1. Εισαγωγή.....	59
2.3.2. Περιεχόμενο και ύλη ερευνητικής εργασίας	59
2.3.3. Αποτελέσματα ερευνητικής εργασίας	61
2.3.4. Συμπεράσματα	63
2.4. Οι ενδιαφέρουσες περιπτώσεις και η δομή τους	65
2.4.1. Η μοναδική περίπτωση.....	67
2.4.2. Η περίπτωση του απροσδόκητου συσχετισμού	68
2.4.3. Η περίπτωση σημαντικής απόκλισης.....	68
2.4.4. Η περίπτωση απρόσμενης εξέλιξης και η δομή της	69
2.5. Η περίπτωση «απρόσμενη εξέλιξη» και η δομή της.....	70
2.5.1. Εισαγωγή.....	70
2.5.2. Κύριο μέρος - Περιγραφή	70
2.5.3. Συζήτηση - Συμπεράσματα.....	71

2.6. Οι ανασκοπήσεις και η δομή τους	71
2.7. Επίκαιρο θέμα	73
2.8. Επιστολή στη συντακτική επιτροπή	74
2.9. Η συντακτική επιτροπή και οι κριτές.....	75
2.10. Κριτική εργασίας	77

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Θεωρία και πράξη της επιστημονικής μεθόδου

3.1. Ανάλυση και σύνθεση ερευνητικού υλικού	83
3.2. Ανάλυση - Επισκόπηση της μεθόδου	91
3.2.1. Διαλεκτική (ή ανακαλυπτική) μέθοδος	92
3.2.2. Επαγωγική μέθοδος.....	92
3.2.3. Μέθοδος της λογικής ή απαγωγική-παραγωγική μέθοδος	93
3.2.4. Μέθοδος της υπόθεσης	93
3.2.5. Μέθοδος της διάψευσης (ή εις άτοπον απαγωγή).....	94
3.2.6. Εμπειρική μέθοδος	95
3.3. Επιλογή και ανάπτυξη του θέματος της μελέτης.....	98
3.4. Η οργάνωση των στοιχείων της έρευνας.....	103
3.5. Πηγές - Χώροι πρόσβασης.....	106
3.5.1. Βιβλιοθήκες.....	109
3.5.2. Αρχεία	110
3.5.3. Δίκτυα πληροφοριών.....	111

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Τέχνη και τεχνική της συγγραφής

4.1. Ταξινόμηση υλικού και συγγραφή της ερευνητικής εργασίας	113
4.2. Σύνθεση δεδομένων - Δομή	119
4.2.1. Διαμόρφωση σελίδας, γραμματοσειρά και μέγεθος.....	120
4.2.2. Ο τίτλος εργασίας και αναγραφή των ονομάτων των συγγραφέων	120
4.2.3. Τίτλοι και υπότιτλοι κειμένου, σχήματα.....	121
4.2.4. Αρίθμηση σελίδων.....	121
4.2.5. Χρήση αναφορών	121
4.3. Συγγραφικό ύφος.....	125
4.4. Επιστημονικός λόγος	128
4.5. Τελικό κείμενο - Σύνδεση με το θέμα.....	129
4.6. Βιβλιογραφία - Βιβλιογραφικές παραπομπές	132

4.7. Πίνακες.....	135
4.8. Εικόνες.....	138
4.9. Ευρετήριο.....	140
4.10. Περίληψη.....	140
Ειδική Βιβλιογραφία	143
Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία	143
Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία	146
Παραρτήματα	157
1. Τριανταφυλλίδης ΙΚ. <i>Η προφορική επιστημονική παρουσίαση. Σχεδιασμός, συγγραφή, προετοιμασία διαφανειών και παρουσίαση των δεδομένων</i> . <i>Ιατρική</i> 1998, 74:120-126.....	159
2. <i>Αρχεία Παθολογικής Ανατομικής. Οδηγίες για τους συγγραφείς</i> [τ. 17ος, τχ. 3/2003].....	166
3. <i>Εφηβική γυναικολογία, αναπαραγωγή και εμμηνόπαυση</i> , (Τριμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Παιδικής και Νεανικής Γυναικολογίας). <i>Οδηγίες για τους συγγραφείς</i> [τ. 4, τχ. 2/1992, σ. 123].....	167
4. <i>Δελτίο Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών. Οδηγίες προς τους συγγραφείς</i> [45/1998, σ. 190-192].....	169
5. <i>Επιθεώρηση Κλινικής Φαρμακολογίας και Φαρμακοκινητικής. Κανονισμός Δημοσιεύσεων, τόμος του 2005</i>	172
6. « <i>Το Βήμα του Ασκληπιού</i> » (Τριμηνιαία έκδοση Τμήματος Νοσηλευτικής Α΄ ΤΕΙ Αθήνας). <i>Οδηγίες για τους συγγραφείς</i> [τ. 3/2004, τχ. 1, σ. 51-54]	176
7. « <i>Οστούν</i> » (Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών (ΕΕΜΜΟ), <i>Οδηγίες προς τους συγγραφείς</i> [τ. 16/2005, τχ. 1, σ. 77]	180
8. <i>Διατροφή-Διαιτολογία</i> (Τριμηνιαία Έκδοση του Πανελληνίου Συλλόγου Διαιτολόγων), <i>Οδηγίες για τους συγγραφείς</i> [τ. 8/2004, Περίοδος Β, τχ. 1-2, σ. 53-54].....	181
9. <i>8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, Δελτίο Αξιολόγησης Συνεδρίας, Θεσσαλονίκη, 2003</i>	183
10. <i>Ρύθμιση Θεμάτων του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ, Α΄, 260/17.10.2005)</i>	186
11. <i>Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Κανονισμός Διδακτορικών Διπλωμάτων</i>	197

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κάθε μελέτη που γίνεται με συγκεκριμένο προγραμματισμό, με καθορισμένα μεθοδολογικά εργαλεία και που οδηγείται σε πορίσματα και συμπεράσματα, τα οποία διέπουν, σε κάθε τομέα του επιστητού, την πραγματικότητα και αντλούνται από την κριτική λογική, είναι επιστημονική. Πολύς λόγος έχει γίνει και γίνεται για το τι επακριβώς διακρίνει τη μια επιστήμη από την άλλη και πώς αυτές τελικά κατηγοριοποιούνται στο σύνολό τους. Σήμερα, κατά το μάλλιον και ήττον δεχόμαστε ότι υπάρχουν θεωρητικές επιστήμες (φιλοσοφία, θεολογία, λογοτεχνία, κοινωνιολογία, κ.ά.) αλλά και πρακτικές επιστήμες στις οποίες, μεταξύ άλλων, συγκαταλέγονται τα Μαθηματικά, η Φυσική, η Χημεία, η Αισθητική και η Κοσμητολογία (ως επιστήμες, ως «τέχνες» και τεχνικές).

Ωστόσο, καμιά επιστήμη δεν αναπτύσσεται εν κενώ. Γι' αυτό, συχνές είναι οι επαφές, οι συνάψεις, οι αλληλεπιδράσεις και (γιατί όχι;) η υπέρβαση των «συμβατικών» τους ορίων. Σε κάθε περίπτωση, η επιστήμη προσδοκά να βελτιώνει συνεχώς τη ζωή του ανθρώπου και των όρων της καθημερινότητάς του. Άλλωστε, η επιστήμη δεν είναι δυνατόν να αποτελεί αυτοσκοπό. Ο Αλ. Καρρέλ τόνιζε με νόημα ότι βασικός στόχος του πολιτισμού είναι η πρόοδος του ανθρώπου και όχι αυτή καθαυτή η εξέλιξη των επιστημών και των μηχανών. Αν ορίζαμε διαφορετικά την επιστήμη, θα λέγαμε ότι στην έννοιά της εμπεριέχεται κάθε φορά μια δέσμη γνώσεων, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους οργανικά και δομικά. Πρόκειται για ένα σύνολο γνώσεων που συμβάλλουν στην εξήγηση των φαινομένων, στην ερμηνεία όσων συμβαίνουν ή παρατηρούνται καθώς και στη διατύπωση των νόμων και των σχέσεων που τα συνέχουν.

Η επιστήμη προάγεται με την αξιολόγηση και αξιοποίηση των συστηματικών και επαληθεύσιμων γνώσεων, με την σε πλάτος και σε βάθος έρευνα καθορισμένων πεδίων του επιστητού. Η έρευνα αποτελεί την τρίτη κατά σειρά και την πλέον ώριμη κατηγορία των μέσων, με τα οποία ο άνθρωπος επιδιώκει να κατανοήσει τη φύση των πραγμάτων και να αναπτύξει τα ενδιαφέροντά του. Προηγούνται, δηλαδή, η εμπειρία και η λογική σκέψη. Η έρευνα έπεται και, σε σημαντικό βαθμό, στηρίζεται σε αυτές. Γενικά, αυτές οι τρεις κατηγορίες σκέψης και μελέτης αλληλεπιδρούν και αλληλοσυμπληρώνονται. Η ατομική και ευρύτερη πείρα προσδίδει πληροφορίες και εκτιμήσεις τις οποίες είναι δυνατόν να επικαλεστεί ή να χρησιμοποιήσει ο ερευνητής στην προσπάθειά του να προσεγγίσει το ζήτημα που τον απασχολεί, στην επιδίωξή του να το μελετήσει

εμπεριστατωμένα και να προχωρήσει, όσον του είναι δυνατόν, στην επίλυσή του. Η λογική σκέψη συμβάλλει στην κατάταξη της εμπειρίας.

Η έρευνα, θεωρούμενη συνοδικά, είναι ελεγχόμενη ενέργεια διάρκειας που βασίζεται κατά κανόνα στο επαγωγικό-απαγωγικό μοντέλο και οδηγεί σε δοκιμή και δοκιμασία των παρατηρήσεων και των επιμέρους συμπερασμάτων. Ο Kerlinger χαρακτηριστικά αποφαινόταν ότι η επιστημονική πεποίθηση ελέγχεται «με βάση την αντικειμενική πραγματικότητα. Οι επιστήμονες είναι απαραίτητο να παρουσιάζουν τις ιδέες τους στην ακροαματική διαδικασία της εμπειρικής διερεύνησης και της δοκιμασίας». Η έκθεση των πορισμάτων της επιστημονικής έρευνας οργανώνεται κατά τρόπο που κατοχυρώνει την κατάλληλη παρουσίασή τους και διευκολύνει την ερμηνεία τους καθώς και την εκτίμησή τους από την επιστημονική κοινότητα και την κοινωνία.

Η κατάθεση από τον ερευνητή των στοιχείων της έρευνάς του και η περιγραφή των διαδοχικών ενεργειών του δεν είναι μια τυπική διαδικασία. Κάθε άλλο, μάλλον. Ο επιστημονικός λόγος είναι, πέρα από κάθε αμφιβολία, πολύ ουσιαστική υπόθεση. Αναγκαία, λοιπόν, κρίνεται η τήρηση «εσωτερικών» και «εξωτερικών» κανόνων που συμβάλλουν στην άρτια δόμηση του τελικού κειμένου και στη βιβλιογραφική του στήριξη. Ας μη διαφεύγει, πάντως, της προσοχής, ότι το ύψος, η υφή και ο προσανατολισμός της έρευνας αμέσως ή εμμέσως προσδίδει ιδιαίτερα, κατά περίπτωση, χαρακτηριστικά στην έκταση, στην ποιότητα και στο ρυθμό της παρουσιάσής της.

Η έρευνα στην Αισθητική και στην Κοσμητολογία θέτει ερωτήσεις και αναζητεί απαντήσεις με τρόπο τακτικό και συστηματικό. Οι αναζητούμενες και διατυπούμενες, μέσω της έρευνας, απαντήσεις τεκμηριώνουν το ειδικό βάρος που έχει η Αισθητική και η Κοσμητολογία στο σύστημα πρόνοιας και φροντίδας του ανθρώπινου σώματος. Η επιστήμη, η τέχνη και η τεχνική της Αισθητικής και της Κοσμητολογίας είναι ουσιαστικά ενιαίες αλλά κατανέμονται και διακρίνονται, για λόγους μεθοδολογικούς, σε ειδικές περιοχές γνώσης και καθημερινής πρακτικής. Για όλους αυτούς τους λόγους, είναι αναγκαία η υπόδειξη και χάραξη της μεθόδου αλλά και ο εντοπισμός των «εργαλείων εργασίας» κατά τη διεξαγωγή και παρουσίαση της επιστημονικής έρευνας.

Σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να ενισχύσει τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές αλλά και γενικότερα όλους τους/τις Αισθητικούς και Κοσμητολόγους, στη βελτίωση της χρήσης των ποσοτικών, ποιοτικών και άλλων χαρακτηριστικών της ταυτότητας μιας έρευνας. Η

πρόθεσή μου κινείται σε μια κατεύθυνση που οριοθετείται από την ολοκλήρωση μιας απλής εργασίας των φοιτητών έως τη σύνταξη της διπλωματικής εργασίας των μεταπτυχιακών και την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Προτείνω, δηλαδή, μέθοδο εργασίας καθώς και τα στάδια ωρίμανσής της. Όχι έτοιμες «ήψεις» οι οποίες, είτε τυποποιημένες είτε «δεσμευτικές» είναι, εγκλωβίζουν την πρωτοβουλία, αποδυναμώνουν την έμπνευση και οδηγούν σε μια λογική της «ελάχιστης προσπάθειας». Έτσι, όμως, θα έλειπε η προσωπική σφραγίδα των ερευνητών.

Στο βαθμό που το βιβλίο αυτό θα βοηθήσει στην επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων, θα έχει μάλλον δικαιώσει τη συγγραφή του, η οποία δεν μπορεί να είναι άληθη από την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη σύνταξη και παρουσίαση των επιστημονικών εργασιών Αισθητικής και Κοσμητολογίας. Διδάσκοντας επί είκοσι σχεδόν χρόνια (από το 1987), δηλαδή από τότε που εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Σπουδών, το γνωστικό αντικείμενο «Σεμινάριο των Τελειοφοίτων» στο Τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας του ΤΕΙ Αθηνών έχω πλέον σταθερή πεποίθηση ότι οι πάσης φύσεως σπουδαστές (-στριες) Αισθητικής και Κοσμητολογίας έχουν ανάγκη ενίσχυσης και (υπο)στήριξης στην επεξεργασία, ανάπτυξη και παρουσίαση των θεμάτων της έρευνάς τους. Του βιβλίου αυτού που έχετε στα χέρια σας, έχει προηγηθεί και σύγγραμμα διδακτικών σημειώσεων με τίτλο «Μεθοδολογία έρευνας στην Αισθητική και Κοσμητολογία» για τη διευκόλυνση της διαχείρισης του μαθήματος από τους σπουδαστές. Η εποπτεία και καθοδήγηση χιλιάων και πλέον εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών, μου εδραίωσε την πεποίθηση ότι οι περισσότερες των εργασιών απαιτούσαν εξαντλητική έρευνα και αναλυτική διερεύνηση, εξατομικευμένη αναδίφηση και μελέτη των πηγών, από των οποίων τη συνοδική χρήση και αξιοποίηση κρίνεται το επίπεδο της εργασίας σε όλη της τις πτυχές.

Είναι γνωστό ότι σκοπός του «Σεμιναρίου των Τελειοφοίτων» είναι η άσκηση των σπουδαστών στην επεξεργασία, ανάπτυξη και παρουσίαση ενός θέματος τόσο από θεωρητικής όσο και από πρακτικής πλευράς. Στις πρώτες συναντήσεις με τους φοιτητές και φοιτήτριες ο υπεύθυνος(-η) της διεξαγωγής του σεμιναρίου εισάγει τους σπουδαστές στη μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθήσουν στη μελέτη, διερεύνηση και έκθεση του θέματος. Επίσης, τους μπει στο να βρίσκουν και χρησιμοποιούν τη βιβλιογραφία που τους χρειάζεται, καθώς επίσης και σε διάφορους άλλους τρόπους συγκέντρωσης πληροφοριών και στοιχείων. Τα θέματα των εργασιών των σπουδαστών και των σπουδαστριών είναι

σχετικά με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και της κατεύθυνσης των σπουδών του.

Η παρουσίαση της εργασίας εκ μέρους των σπουδαστών γίνεται από έδρας και διαρκεί 15 με 20 λεπτά περίπου. Στην περίπτωση που ένα θέμα εργασίας έχει ανατεθεί σε δύο σπουδαστές ο χρόνος της παρουσίασης διπλασιάζεται. Μετά την παρουσίαση της εργασίας εκ μέρους των σπουδαστών, ακολουθεί συζήτηση την οποία συντονίζει ο υπεύθυνος της διεξαγωγής του σεμιναρίου και επίσης υποβάλλονται ερωτήσεις στους σπουδαστές που παρουσίασαν την εργασία και στις οποίες εκείνοι καλούνται ν' απαντήσουν. Ας σημειωθεί ότι οι ερωτήσεις αυτές περιορίζονται γύρω από το θέμα της εργασίας που αναπτύχθηκε. Οι εργασίες αυτές παρουσιάζονται δημόσια και μπορούν να παρίστανται και να συμμετέχουν στη συζήτηση και άλλα μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) του Τμήματος. Κάθε επιστημονική εργασία που εκπονείται αποσκοπεί, εκτός των άλλων, στην κάθετη και οριζόντια επικοινωνία, στο διάλογο μεταξύ διδασκόντων-φοιτητών αλλά και στην ανταλλαγή γνώμων και απόψεων μεταξύ των ίδιων των φοιτητών. Η διαδραστικότητα, δηλαδή, είναι σαφής.

Από την άλλη πλευρά, κάθε σπουδαστής είναι απαραίτητο να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Τα τακτικά μέλη του ΕΠ και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες που διδάσκουν στο Τμήμα προτείνουν τα θέματα πτυχιακής εργασίας. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας είναι δυνατόν να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών σπουδαστών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε σπουδαστή. Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας ανατίθεται σε μέλη ΕΠ ή Επιστημονικούς Συνεργάτες άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος μετά από κοινή απόφαση των Συμβουλίων των δύο Τμημάτων. Η επεξεργασία της πτυχιακής εργασίας μπορεί να επεκταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου έτους σπουδών, ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος.

Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας και ύστερα από έγκριση του επιβλέποντος εκπαιδευτικού, αυτή υποβάλλεται μέσω του πρωτοκόλλου στο Τμήμα. Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει ημερομηνία μέσα στο χρόνο μαθημάτων, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας, ή αριθμού πτυχιακών εργασιών ενώπιον τριμελούς επιτροπής από μέλη του ΕΠ του Τμήματος και Επιστημονικούς Συνεργάτες συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο ενός είναι ο εισηγητής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη του ΕΠ και οι σπουδαστές της Σχολής. Τα μέλη της επιτροπής κατά την παρουσίαση της εργασίας υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές

ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος σπουδαστές.

Γενικότερα η «διαχείριση» (management) μιας σπουδαστικής προπτυχιακής αλλά και μεταπτυχιακής εργασίας τελεί αφενός μεν υπό την «μέθοδο εποπτείας» (apprentice model) και επίβλεψης, αφετέρου δε φέρει τα χαρακτηριστικά (γνωστική επάρκεια, θεωρητική κατάρτιση, πρακτική φροντίδα) του προσώπου που την εκπονεί.

Αν ήταν εύκολο ή καθ' όλα αυτονόητο το να συνταχθεί και να παρουσιασθεί επαρκώς ένα επιστημονικό κείμενο, μάλλον δεν θα υπήρχε αποχρών λόγος να γραφεί αυτό το βιβλίο. Κρίθηκε όμως ότι, πέρα από τις πολλές και εξειδικευμένες γνώσεις που χρειάζονται για τη συγγραφή και υποστήριξη των επιστημονικών εργασιών, απαιτείται η συστηματική προσέγγιση της επιστημολογίας και της επιστημονικής σκέψης στον τρόπο έρευνας και στη διαδικασία συγγραφής μιας εργασίας. Απαραίτητη, δηλαδή, είναι η γνώση της μεθόδου ώστε να υπηρετείται κατά τον καλύτερο δυνατόν τρόπο η επιστημονική δεοντολογία, η επιλογή του θέματος, η συγκέντρωση και διάταξη της ύλης, η ανάπτυξη του ερευνητικού ερωτήματος, η ακολουθητέα πορεία και η τελική γραφή. Η συγκεκριμένη εργασία απαρτίζεται από τέσσερα Μέρη, που αφορούν στον Αισθητικό και την αποστολή του (Α'), στις όψεις και στις επιλογές της έρευνας (Β'), στη θεωρία και πράξη της επιστημονικής μεθόδου (Γ'), καθώς και στην τέχνη και την τεχνική (Δ') της συγγραφής. Αποτελεί ως εκ τούτου ένα, όπως θάλλεγαν οι φιλόσοφοι, *novum organum*, ένα εργαλείο δηλαδή για τον κάθε νέο ερευνητή στο επιστημονικό πεδίο της Αισθητικής και της Κοσμητολογίας.

Είναι προφανές ότι το βιβλίο αυτό δεν παρεμβαίνει σε αυτό καθαυτό το περιεχόμενο των εργασιών των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και ερευνητών. Αυτό ανήκει δικαιωματικά και είναι προνόμιο του κάθε ερευνητή. Ωστόσο, φιλοδοξεί να συμβάλει στο να αποσαφηνιστεί η έννοια της επιστημονικής εργασίας, να γίνει η καλύτερη επιλογή του θέματος και ο καθορισμός των χρόνων ολοκλήρωσης της έρευνάς του, να υποδείξει ευέλικτους τρόπους συγκέντρωσης στοιχείων και βιβλιογραφικής έρευνας, να προτείνει την οργάνωση-διευθέτηση του υλικού που κάθε φορά συγκεντρώνεται και τέλος να προτείνει τη χαρτογράφηση του και την τεκμηριωμένη του υποστήριξη.

Αθήνα 26 Μαρτίου 2006

Ιωάννα Γκρεκ

Handwritten text in Devanagari script, possibly a title or introductory line.

Handwritten text in Devanagari script, possibly a title or introductory line.

Handwritten text in Devanagari script, possibly a title or introductory line.

Handwritten text in Devanagari script, possibly a title or introductory line.

Handwritten text in Devanagari script, possibly a title or introductory line.

Handwritten text in Devanagari script, possibly a title or introductory line.

ISBN 960-452-013-x

9 789604 520138